

News / Uutiset

Yhteistyöllä yhteentoimivuuteen – Odotettavissa koko maassa... -seminaari 21.11.2019

Yhdeksäs sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon Odotettavissa koko maassa -keskustelufoorumi järjestettiin Kuopiossa 21.11.2019. Seminaarin teemana oli tänä vuonna yhteentoimivuus. Seminaarin puheenvuoroissa korostuivat yhteistyö sekä toimivat prosessit, jotka nähtiin yhteentoimivuuden edellytyksinä.

Itä-Suomen yliopisto järjesti marraskuussa yhdeksän Odotettavissa koko maassa -seminaarin, joka kokoaa vuosittain yhteen sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon toimijoita. Keskustelufoorumi järjestettiin tänä vuonna yhteistyössä lukuisten sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon parissa toimivien organisaatioiden kanssa. Seminaarin teemana oli yhteentoimivuus, jonka tavoitteena on sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmissä olevan tiedon saatavuuden ja hyödynnettävyyden parantaminen. Seminaarin puheenvuoroissa käsiteltiin yhteentoimivuutta niin tietohallinnon alalla toimivien yritysten kuin viranomaisenkin näkökulmasta, ja puheenvuoroissa toistui kaksi yhdistävää teemaa: yhteistyö ja toimivat prosessit, joita monia yhteentoimivuus vaatii onnistuakseen. Yhteistyön merkitystä korosti jo avauspuheenvuorossa Istekki Oy:n maakuntapalvelujen johtaja Tuomo Mujunen, jonka mukaan viimeisen vuosikymmenen aikana on ollut nähtävissä sekä ammattilaisten yhteistyön lisääntymistä että järjestelmien yhtenäistymistä.

Aamupäivän ohjelman aloitti Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kehittämispäällikkö Juha Mykkänen, joka avasi puheenvuorossaan yhteentoimivuuden merkitystä, vaatimuksia sekä tulevaisuutta viranomaisen näkökulmasta. Esityksessä korostuivat niin ikään yhteistyön sekä sujuvien prosessien ja yhtenäisen kokonaisarkkitehtuurin merkitys onnistuneen yhteentoimivuuden avaimina. Yhteentoimivuuden toteutuminen käytännössä vaatii muun muassa yhtenäistä terminologiaa ja koodistoja, kansallista ja kansainvälistä standardisointia sekä toimivia rajapintoja, esimerkiksi tietojärjestelmien yhteensopivuutta Kanta-potilastietojen arkiston kanssa. Kanta-arkiston merkitystä yhteentoimivuuden mahdol-

listajana avasi omassa puheenvuorossaan Kelan IT-arkkitehti Konstantin Hyppönen. Kelan ylläpitämän Kanta-potilastietojen arkiston sekä OmaKanta-portaalin käyttöönotosta on todettu olevan hyötyä niin kansalaisille, apteekeille kuin sekä julkisille että yksityisille sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille esimerkiksi tiedon saatavuuden ja liikkuvuuden sekä potilasturvallisuuden kohenemisen myötä. Esityksessä kuultiin myös uutisia OmaKanta-portaalin tulevasta kehityksestä, jonka myötä esimerkiksi puolesta-asioinnin ikäraja laajenee aiemmasta kymmenestä ikävuodesta kaikkiin alle 18-vuotiaisiin. Jatkossa myös omien hyvinvointitietojen tallentaminen portaaliin on mahdollista. Aamupäivän viimeisessä puheenvuorossa professori Hanna Kuusisto Itä-Suomen yliopistosta esitteli yhteentoimivuutta potilas- ja asiakasturvallisuuden näkökulmasta. Tutkittaessa vaara- ja uhkatilanteiden ilmoittamiseen tarkoitettuun HaiPro-järjestelmään tehtyjä haittatapahtumailmoituksia, on tullut ilmi, että asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavat tilanteet liittyvät usein puutteelliseen tiedonkulkuun sekä tietojärjestelmien toiminta- ja käyttöongelmiin. Yhteentoimivuudella on näin ollen suuri merkitys myös asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta.

Ilmapäivällä seminaarin ohjelmassa oli 25-vuotiaan Olivian tarinan ympärille rakennettu demonstraatio, jossa kuvattiin Olivian hoitopolkua yksityisellä lääkäriasemalla, kunnallisessa perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Erittäin ansioitunut demonstraatio oli toteutettu yhteistyössä paikallisten terveydenhuollon toimijoiden sekä tietojärjestelmätoimittajien kanssa yhteentoimivuuden näkökulmasta. Esityksen aikana katsojalle avattiin niin ammattilaisten käytössä olevien tietojärjestelmien, Kanta-arkiston kuin potilaan ja asiakkaan käytössä olevien internet- ja mobiilisovellusten toimintaa. Esityksen jälkeen käydyssä keskustelussa puheenvuoroissa korostui yhteistyön merkitys sekä yhtenäisten prosessien merkitys. Keskustelussa korostettiin asiakkaan ja potilaan näkökulmasta tarvetta eri

organisaatioiden tarjoamien omahoito- ja ajanvarausportaalien yhteentoimivuuden kehittämiseen siten, ettei jokainen palvelu vaatisi erillistä kirjautumista ja samojen tietojen syöttämistä useaan kertaan. Iltapäivän viimeisessä puheenvuorossa Una Oy:n kehitysjohtaja Juha Rannanheimo esitteli yhteentoimivuutta tietojärjestelmäkehityksen näkökulmasta, mikä tarkoittaa esimerkiksi tietojärjestelmien kyvykkyyttä vaihtaa tietoja, jolloin eri organisaatiot pystyvät toimimaan yhdessä tavoitteellisesti. Rannanheimo korosti esityksessään paitsi poliittisen tuen ja lainsäädännön merkitystä, myös toimivien prosessien merkitystä yhteentoimivuuden onnistumisessa.

Päivän teemaan ja toimiviin prosesseihin liittyi kiinteästi myös Vuoden pro gradu –palkinnolla palkittu Sami Ekholmin sosiaalihuollon työkulkujen kuvaamisen menetelmiä käsittelevä tutkimus. Jo viidennen kerran jaetun palkinnon saajan valitsi Innofactor, ja valintaa perusteltiin tutkimuksen ajankohtaisuudella ja hyödynnettävyydellä.

Mari Sormunen, tiimipäällikkö, sosionomi (YAMK)

Sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon

maisteriopiskelija

Itä-Suomen yliopisto, Sosiaali- ja terveystieteiden

laitos, Kuopio

marisor(a)student.uef.fi